

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**Politika. Társadalom. Közgazdaság
Művészet. Technika. Utazás, üdülés
Divat. Foto. Sport. Kozmetika
Mosolyország stb. stb.**

Képes színház- és filmélet

Kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek.

Vojtek gyógyszerár

AZ ARADI KÖZLÖNY

Erdély legrégebb, legolvasottabb és legelterjedtebb napilapja!

Szőnyeg, függöny, stor, sezlonátvető, butnrszövet, brokát és mokett, roletta- és matracgradl. függöny-etamin és tussor, paplan, kelengyevászon, selyem. szövet és bélésáru **legolcsóbban „MERCANTIL“** szőnyeg- és divatáruházban **ARAD**, a Dácia kávéházzal szemben.

BUTORKÖZPONT

MÜBUTORIPAROSOK BIZOMÁNYI LERAKATA,
ARAD, BULEVARDUL REGINA MARIA No. 22.

BCU Cluj / Central University Erdélyi Élet kizárólagos romániai elárusítója a „PALLAS” Lapterjesztő Vállalat CLUJ.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre . . . 600 lei
Az egyes szám ára 20 lei
O-Romániában . 20 lei
Jugoszláviában 5 dinár
Csehszlovákiában 4 c. k.
Amerikában 1 évre 6. d.

Orvosi hírek: hasábonként 50 lei. Gyászjelentések: egész oldal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik hirdető iroda útján is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lei, hirdetésoldalon 6 lei négyzetcm.-ként. Nyílttér rovatban 50 lei, szövegközi részben 32 lei a sordíj. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 százalékkal magasabb.

Szerk. és kiadóhiv.: ARAD, Str. Cloșca (Szent László-u.) 2. - Tel. 520.

Előfizetési árak egy évre: vállalatoknak, nagykereskedőknek és külföldre 000 lei, nyugdíjasoknak, köztisztviselőknek 300 lei

Iorga leszámolt a népszerűséggel

— A kormánynak el kell készülnie arra, hogy hosz-
szabb vagy rövidebb időre a népszerűség tőle elfordul.

Ez idézet. A minisztereinök beszédéből való. Nekünk tetszik ennek a kijelentésnek puritanizmusa. Aki leszámolt a népszerűséggel, aki azt elhajtja magától, abban mindig van becsületesség. Kemény, keserű becsületesség. Csakhogy...

Egy nagyon tisztességes embernek, mint amilyen Iorga, lehet nagyon tiszteletreméltó lelki kielégülése a népszerűségnek ilyen heroikus feláldozása, de disztinváljunk. Van kétféle népszerűség. Az egyik az olcsó, a demagóg, a nem férfinak való népszerűség. Az a bizonyos, hogy a hordó tetején ki táncolt, öblöshangu, füt-fát ígérő, a legközönségesebb tömegaffektusokat hajszoló népszerűség, ami mindig visszajára fordul, ami bajt hoz, csalatkozást, bukott demagógia romjain újabb demagógiát. De ezzel szemben nagyon is elképzelhető egy reális, egy szolid, egy százszázalékig becsületes, egy munkán és eredményeken felépült népszerűség, amit semmi ok sem szégyelni, sem elkerülni. Ilyen népszerűség a nagy íróké, gondolkozóké, művészeké is. Tudósok osztottak már ilyen népszerűségben. Vagy (maradjunk a politikán belül) igen komoly államférfiak. Ezt a népszerűséget azután egy viláért se vesse meg Iorga, sőt ezt igyekezzen kiérdemelni és megszerezni. Mert...

Rögtön szépít a világhírű
»Margit«-crem
GEA-KRAYER TIMIȘOARA

Az a kormány, amely jól fogja csinálni dolgát, amely a gazdasági válságot meg fogja enyhíteni és le fogja csökkenteni, az igenis népszerű lesz. És ha még úgy is kapálózik ellene, ha még úgy is tiltakozik és protestál ellene, akkor is népszerű lesz. Aki ma az emberek életét könnyebbé, egyenletesebbé, nyugodtabbá tudja csinálni, az népszerű lesz és ez nem olyan népszerűség, amit akár Iorga, akár munkatársai el kellene hogy hárítsanak maguktól. Ellenkezőleg. Amilyen becsületes dolog az olcsó, a felelőtlen népszerűséget elhárítani, éppen olyan — merjük mondani — kötelesség a másik, a reális népszerűséget megkeresni és — megtalálni.

Mert nagyon előkelő, nagyon becsületes dolog szerénynek lenni, de a szerénység, ha éke és elégtétele is egy férféletnek, viszont nem lehet kenyere egy országnak. Amire törekedni kell: tisztességes eredmények, tisztességes sikerek. És ennek utja a munka. Az ambíció. A saját magát és másokat hajszoló munka. A nagyarányu, a nagyvonalu, a kiteljesített munka. A *szerénytelen* munka. Amely igényes, amely fáradhatatlan, amely célkitűző és éppen ezért eredményes.

Dolgozni és dolgoztatni. A népszerűség pedig ne legyen mákony, hanem tőke és munkarezultáns, komoly politikai és társadalmi érték. A népszerűség legyen — népszerűség.

Pótvélemény

BCU Cluj / Central University Library Cluj

a tisztviselő pótdóról, az eladósodott hivatalnok-osztályról és az állam garanciájáról

Akárhogy forgatom is a dolgot, a köztisztviselők fizetés csökkentése nem jelent egyebet, minthogy egyszerre kevesebb a fizetésük, valaminthogy ugyanazt jelenti a magántisztviselők kü-

lönadójának további pótlékolása is. Egy világért sem mondanék ellent ennek a nem éppen szivmelengető intézkedésnek, hiszen ez ország érdekében történik és áldozni kell ezekben a

forgatagos időkben, bár ilyen forgatagossá nem éppen a köz- és magántisztviselő zavarta fel az idöket. De tölük telik leginkább, hát adjanak ök s magam is a részvét és a megrendülés minden jelentkezése nélkül veszem tudomásul, ha a háromfizetéses főur két fizetését elveszik, vagy ötven percent kereseti adópótlékkal tisztelik meg ama hirhede vezérigazgatói fizetést, melynek tulajdonosa majd csak elnyomorog valahogy.

De amint lejjebb ereszkedünk, a dolog már nem annyira megnyugtató. Mert, ha havi tizezerből mondjuk elveszek ezret

adóba, az is tíz százalék, egy családapa egész ruházkodási büdzséjét, esetleg házbére felét, cselédje fizetését, villany és tej számláját jelenti, míg a nagy jövedelmekben — az adók levonása után is — elfér gáz, villany, ruházkodás, minden, amit akartok, sőt ezenfelül is megmarad valamicske. Vagyis a kifizetésű tisztviselő adója az elsődleges életből van kivágva.

Tudott dolog ez s a progresszió gondolatában ki is fejeződik, amely gondolatot a legradikálisabb konzekvenciájában ajánlanék az illetékesek figyelmébe. Nemcsak azért, mert a kistisztviselő élete mégis szentebb, mint a nagytisztviselő fölöslege, hanem azért is, mert a kistisztviselőnek — értem ez alatt akár az államtitkárt, sőt a minisztert is — akinek a fizetése még mindig nem aránytalan jogos szükségleteikkel, mondom, a kis és normál fizetésű tisztviselőnek nemcsak fizetése van, hanem adóssága is, mégpedig terebélyes mennyiségben. Ez nem a tisztviselő hibája, mert talán szabad olyképpen vélekednem, hogy nem hiba, vagy nem volt hiba, ha a tisztviselő a fizetését valóban fixnek és pláne az állam és a városok részéről dönthetetlenül garantálnak hitte és havi büdzsáját az állam hitelébe vetett hitkőszikláján építette fel. Egész jóhiszeműen és a könnyelműség minden árnyalata nélkül beállíthatott a tisztviselő költségvetésébe bizonyos törlesztéseket, vásárolhatott részletre, ami a szükséglet momentán kielégítése mellett a teher elviselhető megosztását is jelentette annak, aki például havi fizetéséből egyszerre magának és a feleségének télikabátot készpénzért nem vehetett. Az emberi élet apró kellekeit szerezték meg ezek az adósságok, amelyeket, mondom, jóhiszeműen vállalhatott, hiszen a havi „fix” fizetését az állam garantálta és ebből a törlesztésre baj nélkül tellett.

De jaj, a redukált fizetésből már nem telik baj nélkül. A hiányzó összeg esetleg harmada, esetleg fele a törlesztésre szánt összegnek és ezt pótolni a maradékból olyan hirtelen nem lehet. Az állam, ha büdzsáját át kell szerveznie, átmeneti moratóriumot hirdet, de ezt a tisztviselő nem nagyon teheti s a hitelező megjelenik elsején és perel, ha nincs törlesztés és az ügyvéd elvégre perköltségből él, az is ráduplázza az adósságra a magáét és bizony nincs törvény, amely meggátolná, hogy az egész élet munkáján szerzett angol bőrgarnitúrát és komplett ebédlőt potom pénzért el ne licitálják, ha rákerül a sor.

A hirtelen lecsapó fizetésűcsökkentés a tisztviselők kis és középkategóriájában, merem mondani, egész a miniszteri fizeté-

Kelengye vásznakat

a fehér hetek alatt

STRASSER

divatruházában vásárolhat

LEGOLCSŐBBAN!

sek fokozatáig, katasztrófát jelent, mert az elviselhető adósságot egyszerre elviselhetetlenné mérgesíti. Erre talán lehetne gondolni és a kormány számbavehetné a tisztviselőknek nemcsak a fizetését, hanem az adósságát is. Nem tudom, hogyan lehetne ebben a bajban segíteni: talán valami elviselhetőbb fokozatot kellene, valami átmenetet megállapítani a leépítésben, talán olyan rendelkezés kellene, amely a megegyezéssel törlesztések összegeit is redukálja, vagy valami hitelművelet, adósságkonverzió, mit tudom én, hiszen nem is nekem kell ezt tudni, hanem azoknak, akik az élet és halál felől döntenek. Talán mégsem vakmerő a feltételezésem, hogy az illetékes urak nemcsak a dézsma megállapítására, hanem a behajtás emberséges és elviselhető módzatainak kieszelésére is hivatottak s a bankot nemcsak azért teremtette a jóisten, hogy áruüzletekkel szórakozzék és földbirtokokat szerezzen, hanem egy kicsit azért is, hogy a hitelt adja és szabályozza az ország és társadalmi csoportok életszükségletei szerint. Valahogy meg kellene óvni az adós tisztviselőt a hirtelen redukció sokkjától, nemcsak azért, mert az államnak és a banknak ez is kötelessége az adó és kamatszédés mellett, hanem azért is mert mindakettő mégis csak a polgárok százazreiből él, de nem úgy, hogy megeszí őket, hanem igyekszik őket életben tartani, hogy adózhassanak és kamatozhassanak később is.

— Tönkremennek az arany uzorásai. Olcsóbb lett az arany, mert azok a spekulánsok, akik a mai nemzetközi valutázavart vámszedői titokban összevásárolgatták a szinaranykészleteket, hogy majd sokkal nagyobb áron adhassák el ismét annak idején. Most egyszerre megrökönyödtek abbéli félelmükben, hogy a világ valutahelyzete belátható időn belül mégis rendeződik és ez aranyárasztással fenyegeti a piacot. Ilyen módon történik, hogy a szinarany ára néhány nap alatt lezuhant és a rejtegetők vagyონokat fizettek rá a spekulációra. De hasonló sorsra jutottak azok is, akik az ezüsten akartak nyereszkeskedni. Az arany rejtegetőkön kívül az ezüstrejtegetők is óriási összegeket fizettek rá az áresésre. Kétségbeesett gyorsasággal igyekeznek szabadulni az aranyrudak és ezüstkészletek tulajdonosai áruiktól, mert attól félnek, hogy még kevesebbet kapnak elrejtett kincseikért. Persze, vannak olyan spekulánsok, akik néhány hét alatt elvesztették vagyónuknak több, mint kétharmadrészét, mert az arany veszedelmes egy portéka, amely sok embernek már a bibliai idők óta sok hasznot hozott, de még több embernek teljesen elszédítette a fejét. Semmiképen sincs azonban okunk sajnálkozni azokon, akik az arany rab-szolgái, mert azok az emberek mind a nyomoruság vámszedőivé válnak, akik munka nélkül nagy haszonhoz akarnak jutni, mert azt hiszik, hogy tuljárnak a világ eszén, megvetik a becsületes munkát és csak ha bajba kerülnek, jutnak arra a tudatra, hogy a nyomoruság kihasználásán nem lehet áldás!

Sulkovszky Ida hercegnő

Tagányi Sándor dr. elvált felesége cseléd-sorban tengődik Bécsben

Vannak tüneményes magasságba felszökő karrierek és vannak szédítő szakadékokba lezuhant életsorsok. Manapság ezek az utóbbiak a gyakoriak. Az általános nyomor ellenére is megrázó esetek.

Csak egyet ragadunk most ki a sok közül. Olyat, amelynek aradi vonatkozásai közismertek. Sulkovszky Ida hercegnő tragédiája a mai királybuktató időkben is megdöbbentő hatást kelt.

A duszgazdag hercegkisasszony, aki valamikor a negyvenezer holdas pankotai uradalom és egyéb kincsek várományosa volt, ma cselédleány egy bécsi kispolgár családnál. Édesapja, a pankotai nábob, rangján alul nősült másodsor, miért is családja gondnokság alá helyeztette. Gondnokául jószágkormányzóját, Tagányi Sándor édesapját nevezték ki a hatóságok. A gyámnak nem nagy fáradságába került, hogy fiát összehozza a kissé ekzaltált természetű Ida hercegnővel. Tagányi Sándor feleségül vette Sulkovszky Ida hercegnőt és beleült a hatalmas vagyonba. A házasság nagyon boldogtalan volt, férj és feleség között az állandó perpatvar állítólag tettelegességig fajult. A vége válóper lett, de a vagyont azután is Tagányi kezelte, mint a házasságból született egyetlen fiu gyámja. A fiucska hosszas betegség után 12 éves korában meghalt, amikor is a Sulkovszky-család visszakövetelte a nagy vagyon megmaradt roncsait. Évekig folyt a nagy per, amelynek a román agrárreform vetett véget, mert kisajátította a birtokot.

Ida hercegnő ezenközben még kétszer ment férjhez, de mindig szerencsétlenül. Második férje Schmetton gróf volt, akiről csakhamar kiderült, hogy közönséges szélhámós. Új válóper és megint esküvő: ez volt Sulkovszky Ida hercegnő további élete. Harmadik férjével, Kunovszky lengyel földbirtokossal sem tudott megegyezni, végül elvált és teljesen magára maradt a szerecsélen asszony. A nagy vagyonnak romjai is elusztak már és Ida hercegnő öreg napjaira retentő nyomorba jutott.

Végül beállt cselédnek Bécsben. Ma is ott tengődik havi 30 Schilling (600 lej) bérrel. A karácsonyi ünnepek alkalmával felkereste egy újságíró. A szerencsétlen nő azt mondta neki, hogy nagyon boldognak érzi magát, mert végre van egy kis kuckója, ahol dolga végeztével meghuzódhat. És minden napra van ennivalója. „Mert volt már rosszabbul is“.

Szomorú sors. Keserűbb, mint azé, aki cselédként kezdi az életet, de öreg korára mégis elér annyit, hogy a maga gazdája lehet és családja körében békésen éldegél. Sulkovszky Ida hercegnőnek még egy hozzátartozója sem lesz, aki lefogja fáradt szemeit, ha eljön érte az Örök Kaszás. És senkisésem hajit göröngyöt koporsójára, amikor az idegen nagyváros zord temetőjében a közömbös sírásók behantolják.

A szegénység konjunkturája

69 4910
1938. szeptember 17.

Van ilyen is, a szegénységnek is van konjunkturája, amit erőteljesen kihaszználják a fűgék és az élelmiszek. Nehéz idők járnak, sok az ember és megfogyatkozott a munka: erről többet mondani nem kell. A szegénység koldul, mutatja magát és kéro szóval költö-

geti a részvételt, — mindenütt a világon ez a szegénység utolsó menedéke. És a részvét felébred, a lelkiismeretben megvilágosodik kis rózsás fényességétől az a belátás, hogy a jobb életet jóssággal meg is kell érdemelni. Az emberek adnak a szegénynek, mert a szegénység szuggesztíója erős és a szegénység jogára eszmélteti a jobbmóduakat. Ez aztán a szegénység konjunkturája, az emberek felébredt készsége, hogy adjanak és az emberiségnek ebből a tevékeny megindulásából jó hasznot tud szerezni, aki ügyes.

Aki ügyes, és nem okvetlenül az, aki szegény, mert a bővebb lehetőség hasznát a konjunktura avant garde-ja látja. A kopottruhás fiatal ember zokog, de ugy, hogy az ember szive görcsbe facsarodik tőle. Három napja nem evett, sirja, sikoltja, kiáltja világgá, és a sétálókat megrémíti az éhség és a kiverttség rémségével. Keveset mond, de minden szava telitalálat. Egy hölgy izgalmasan kap retiküljéhez és tiz leit hullat az éhes ember tenyerébe. Már most azt hinnéd, hogy ezzel rohan a szegény oda, ahol kolbászt és kenyeret adnak, de lám, a szegény nem rohan, sőt cigarettát sodorint és pár szippantás után, mikor másik sétáló csoport közeledik, ugyanazokkal a szavakkal, a zokogásnak ugyanazzal a dinamikájával és a hálálkodásnak ugyanabban az extázisában pontosan megismétli az előbbi jelenetet. Láttam és tudom, hogy ez nem szegény, — nem mintha ez nem szorulna adományra, de tiz, husz szegény elöl elkeresi a kenyeret, a nyomoruság vámszedője, siber a szegények között, lelketlen martalóc a konjunkturában!

Szegény színészeink vannak. Nyitott sir szélén állanak, — mondja az egyik. — Ki ad nekik, a kolduló magyar színészeknek, akik sugalló szent hevülettel tudták mimelni a

Figyelem !!

Paplan és matrac készítő üzememet okt. 1-től újból megnyitottam. Deák F.-ucca 12.

VÖRÖS JÓZSEF
paplanos.

Hölgyek figyelmébe!

Fűzők, gyógykötők, gummi-fűzők és melltartók minden elfogadható árban beszerezhetők

Splendid fűző üzletében.
Miklós Józsefné Főtéri Minorita-p.

mások szenvedéseit, de a konjunktura mimeseitől most a színpadra se kerülhetnek, szegények. Ők, az igaziak és a többi igaziak, akik nem mernek megszólalni, és ha igen, hangjuk nem dekoratív zengés, nem hatásosan felépített nagy monológ, hanem az élet disztelen csuklása, rekedt és varázstalan. Bizony nemcsak a szegénység ellen kell védeni a szegényt, hanem védeni kell a konjunktura ellen is, amelynek szervezetével az adakozó emberiség szervezetét kellene megvalósítani. Most nem lehet elvi kérdés, hogy az alamizsnálkodás helyes módja-e a szociális segítésnek. Talán nem, de ma van alamizsnálkodás, mely pénzt mozgósít a szegények javára, kell tehát olyan rend, mely ezt a pénzt a szegényeknek juttatja. Ezt a szervezetet kívánjuk, valami olyat, mely önzetlenül közvetíti a jóság adóját a szegényekhez, ahová be lehet fizetni az erre szánt fölösleget, s ezzel magunkat és a szegényeket megszabadítani a konjunktura-szegények kizsákmányolásától. Ez is pazarlás, ez a sok vaktában és céltalanul adott alamizsna. Amerikában már iniciáltak ez ellen szervezeteket, s talán mi is gondolhatnánk arra, hogy az olyan alamizsna, amit nem a szegények kapnak, az nem jótékonyosság, hanem a szegények megrövidítése és talán, sok esetben bünpártolás,

A közvélemény

játéka az emberi becsülettel, hatalommal és tehetséggel

Beszéljünk a közvéleményről. Megérdemli. A közvélemény és az ember szoros baráti viszonyban van egymással. Az ember nagy tisztelője a közvéleménynek és a közvélemény büszke rá, hogy az ember minden kritikától mentes, vak tisztelettel viseltetik iránta.

A közvélemény természete se nem finom, se nem érzékeny. Egyformán szereti a kedélyes és nem kedélyes rágalmakat, melyekből egész gyűjteménye van. Szereti a híreket, melyeknek megerősítését csak abban az irányban tűri meg, amelyik irány radikálisabb önmagánál, az eredeti hirnél.

A közvélemény legtöbbször durván kacagató, vicces, gyakran ravasz, nem szellemes soha és nem elbájolóan megéjtő. Szellemes közvéleményről nem is tud a világ. Ellenben

Vidéki urinőknek legkényelmesebb, ha ruhájukat

KREBS festő és vegytisztítóhoz viszik, közel a villamoshoz és a vidéki autóstállomással szemben van. **Arad**, v. Boros B.-tér 51. Fiók : v. Deák F.-u. 1.

a nagy és félelmetes ereje ismeretes. A Szent György-vitézek csak a sárkányok ellen indítanak hadjáratot, a közvéleményt meg se merik közelíteni.

Semmiféle művészetnek nincs a földön olyan nagy publikuma, mint a közvéleménynek. Illetőleg a rossz közvéleménynek. Mert van olykor a jónak is közvéleménye. Ez azonban csak egy halvány fantóm, egy szelíd kísértet, melynek létezését csak kevesen hiszik. Míg a rossznak a közvéleménye erős, mint a Sion-hegye. És hatalmas despota. Mindenki behódol neki.

A közvélemény úgy játszik az emberi becsülettel, hírnévvel, hatalommal és tehetséggel, mint a kezdő zenész a hegedűjén. Inkább h misán, mint nem hamisan.

A legvadabb és legkártékonyabb folyóviznek is megtalálták a kiinduló pontját, a még erőtlen erecskének születése helyét, csak a közvélemény ölébe dobott témának vagy eseménynek kifürkészhetetlen az eredete. Holott egészen bizonyos, hogy valahonnét el kellett indulnia. És mindenkor egyetlen emberi szájról indul el. De olyan gyorsan hódít, nő és növekszik, mint a lavina.

Érthető.

A rossznak óriási a hitele. A jót megöli a részvéttenség. Meglehet, hogy egy kávéházból indul el, egy hivatalból, egy szalonból, egy színházból, egy kórházból, egy nyilvános beszédből, egy gyárból, vagy egy cselédszobából. Mindegy. Valahonnét elindul és megy, megy. Gyakran megöl egy életet, tönkretesz egzisztenciákat, tehetségeket, családokat, házasságokat, becsületet és mindent.

Olyan, mint egy szennyes árvíz.

Védekezés ellene? Egyedül a teljes közöny. Ki bír azonban olyan fizikai és szellemi erővel, hogy a közvélemény alattomos, molyrágta meséi fel ne öröljék a szervezetét?

Butorát szerezze be **BARICZ-nál**

Saját készítésű elsőrendű garantált áruk. Üzlet:
PIAȚA AVRAM IANCU 15. Géperőre berendezett
üzem: STR. GH. JONESCU 14. A R A D.

Leltári árusítás!

Brilliant, aranyat, ezüstöt
most rendkívül **olcsón** vásárolhat

Kun ékszerésznél

A gyerekek pénzt keres

Még hozzá egész szépen keres.

Épp azért nem is nagyon értem azokat a meggondolatlan családapákat, akik olyan esetekben, midőn, mondjuk, adóvallomási ivet töltenek ki, minden töprengés és lelkiismeret furdalás nélkül tudják beírni az önálló kereseti forrással nem rendelkező családtagok sorába gyermekeiket, dacára annak, hogy az ilyen családapák tudják a legjobban, hogy az a szegény gyerekek pedig igenis keres.

Mert ne is szóljunk e pillanatban az iskolai keresményről, amely olyan dolgokból állítódik össze, amelyekről a családapának halvány fogalma se lehet. A családapa igazán nem tudhatja, hogy milyen megfeszített igyekezettel húzza ki az a szegény gyermek a harisnyakötőjéből az összes gummiszálakat, hogy azután azokból részint zenélő hurosszszámot alkotva adja el azt az iskolában egytől három lejig terjedhető ércvaluta ellenében, részint pedig idomított legyeket kantároz fel velük és egy gyufaskatulyából készült kis kocsiba fogva őket, az egész fogatot hajlandó áruba bocsátani három kőgolyó és egy japán bélyeg ellenében.

De azt már mégiscsak kutyakötelessége lenne annak a családapának nemcsak tudni, hanem el is ismerni, hogy az a derék, igyekvő gyermek odahaza az anyaszeméjére látára mennyit és milyen keservesen keres.

Például azzal, hogy beveszi a csukamájolajat.

Egy kanál csukamájolaj bevétele, utána csokoládéval két lei, csokoládé nélkül három, sőt esetleg tiz lei.

Egyessel kitüntetett iskolai dolgozat tiz lei, felelési egyes szintén tiz lei, kivéve a hittanból kapott egyest, annak valamivel kisebb a forgalmi értéke, mert a tisztelendő ur olyan áldott jó lélek, hogy arányban könnyebben adja. Már-mint az egyest. Azért kapja a gyermek nehezebben. Már-mint a pénzt.

Ezzel szemben szigorubb tanerőknél néha még egy kettessel is meglehet keresni két leit, sőt egyes, kivételesebb esetekben hármat is.

Persze, vannak azután egészen másirányu és az iskolai élettől teljesen független keresetforrások is.

Mondjuk olyankor, amikor vendégek vannak és a csa-

A leépítést

**ne a sajtón kezdje,
— hanem a sajton!**

lád azt szeretné, hogy az ember ne állítson be minden pillanatban az ebédlőbe és ne forduljon a családanyához különböző, azonnal végrehajtandó kívánságokkal, másrészt a társaságot se rémitse halálra azzal az egyébként szinte állandó jellegű hangvegyülékkel, amely a gyermekszobából szokott kiáramlani és amely igen szerencsés átmenetet képez egy expresszvonat dübörgése és egy halálra sebzett orrszaru utolsó csatakiáltása között.

Ilyen esetekben a gyermek azzal keres, hogy először a szokottnál lényegesen erősebb mértékben mutatja meg, hogy ha ő zavarni akarná a társaságot, hát tudná, azonban öt leinyi munkadíj ellenében hajlandó nemcsak olyan távol maradni a vendéglakta helyiségektől, mintha évekkal ezelőtt kivándorolt volna, egyszerre olyan csendes lesz, hogy hozzáképest egy olajos szardínia, avagy sóshering olyan hangosak mint egy-egy hangszóró.

De sőt egyes kivételes esetekben még ártatlan öccsége is képes minden pizszentést kiméretlenül belefajtatni, aminek ára azonban külön öt lei, mert az öccs bármily ártalmatlan lélek különben, de ilyenkor néha rug.

Nem megvetendő keresetforrások a következők:

Stanci néninek szépen köszönni: egy lei.

Megpuszítani engedni magát a Tóni nénitől és utána nem törölni le: két lei.

Karácsonyi verset minden különösebb indok nélkül tavassza befelmondani erkét lei.

Doktor bácsinak a torkot bögés nélkül megmutatni: kánál nélkül öt, kanállal sulyosbbitva tíz.

Ezeken az eseteken kívül a gyermek keresményéhez tartozik minden arany öt leies, minden talált pénz, továbbá minden olyan két leies, amely az automatától esik vissza olyankor, amikor a csokoládé is kiesik, meg a pénz is visszaesik.

Mindez betevődik egy cserépből készült malacba, felül, egy hosszukás nyíláson. Ez a gyermeknek tetszik. A malac egyre nehezebb lesz. Szintén tetszik. Amikor már egészen tele van, akkor földhöz lehet vágni és az egész doig szét-szóródik. Rendkívül tetszik.

Hanem akkor azok a korlátolt szülők fogják ezt a sok remek pénzt, elviszik egy házba, ahol egy bácsi elveszi és ad érte egy egész vékony takarékkönyvet, ami még nem is képes, sőt nyomtatva is alig van benne valami, hanem csak az a bácsi ír bele valamit és odaadja a szülőnek, aki az egész dolgot most már a saját tulajdonának képzele és elzárja egy szekrénybe . . .

Ahelyett, hogy az ember ezt a sok keserves keresményt cukrászdába, játékba, vagy valami más ilyen okos dologba fektethetné . . .

Megint csak azt kell mondanom, amivel ezt a cikket kezdtem: igazán csodálatos, hogy a szülők néha ilyen meg-gondolatlanok.

Hanyatló

periodusukat élik a bankok

A bankokban általában mindenki a pontosságnak, a rendnek és a gyors munkának követésreméltó példáit tiszteli. Pedig, ha elgondolkozik rajta az ember, rá kell jö-

nie, hogy ami pontosságnak látszik, az egész gépiesség, a rend látszatát pedig az adja meg, hogy egész működésük mindössze néhány kezdetleges üzleti elvnek az alkalmazásában áll, hogy ezeket az elveket, — akár jók az idők, akár rosszak, *mindig egyformán* igyekszenek vég-

rehajtani. Természetesen ez nem általánosságban a véleményünk — elvégre a bankok között is vannak kivételek — de nagyrészüik gyorsaságáról például egész más fogalmak vannak az embernek, ha egyszer dolga volt velük. Amíg a legtöbb helyen egy egyszerű pénztári tételt kifizetnek, amíg egy betétet kiadnak vagy felvesznek, időben fizetett kamattal követnek el uzsorát. Ha a posta olyan lassan dolgoznék, mint ők, az országban minden életnek az üteme megállna.

Alig van ma már Erdélyben, de akár Romániában bank, amelyik a benyújtott váltót rögtön

BCU Cluj / *Cetis számológép*, Library Cluj

ezek is többnyire kisbankok, amelyeknek kisemberekkel van dolguk és amelyek elég belátóak ahhoz, hogy a kisembereknek az idejével kiméletesen bánjon. A legtöbb banknak legjobb esetben egy egész nap kell erre: ma van a benyújtás és holnap lesz a folyósítás — de nem ritka a két-három napos lebonyolítás sem.

Volt olyan idő, amikor a pénzintézetek csakugyan élesztői voltak a gazdasági életnek, ma csak pénztárosai. Nem jellemző-e, hogy

a legtöbb banknak teljesen elegendő az, ha egyetlen igazi üzletembere van, a vezérigazgató;

többi alkalmazottjának már nem csak nem kell, de nem is szabad üzletembernek lennie. A többi csak akkor jó, ha annyit ér, mint egy gép. S a legnagyobb banknak is elég néhány olyan ember, akinek megvan az ereje és a judiciuma ahhoz, hogy önállóan döntse el azt a kérdést, vajon elég-e tizenhárom és fél százalék, vagy minden körülményt, tárgyi és személyi momentumokat figyelembevéve, nem kell-e mégis tizennégyet kérni? Ez körülbelül kiméri ma a bank-problémák körét. S ha egy banknak iparvállalata van, jaj annak az iparvállalatnak, mert annak sem szabad nagyon többé ennél szélesebb körű probléma-tömeget áttekintenie.

A bankok maguk nem sejtik, hogy a tárgyi, tehát külső ható erő mellett

mennyi szerencsétlen személyi körülmények kellett bennük összehalmozódni ahhoz, hogy régi hatalmuk a mai töredékké zsugorodjék össze.

Nem úgy van az, ahogy éppen ők állítják, hogy a tőke személytelen hatalom, amely önmagában nő és érvényesül. Végső eredményben a bank is csak azokban az emberekben él és azoknak közös ítéleteit, akaratát, célját, erejét fejezi ki, akikben intézményesen fennáll. Nem a könyvek teszik a bankot, amelyekben a tartozások és követelések összegei szerepelnek rideg számjegyekben, hanem azok a banktisztviselők, az igazgatók és igazgatósági tagok, akinek együttese a bank valóságát is alkotja. Ezt az együttest ma a csüggedés hatja át. Kölcsönösen fokozzák egymás reménytelenségét és kölcsönösen harcolnak is egymás ellen.

A tisztikart elkésérik, hogy sorsával a bank nem azonosítja magát, az igazgatókat pedig az, hogy a bankszervezet, amely régen olyan féltelmetes, de egyúttal olyan teremtő hatalom is volt, ma még azt a megszűnikült teljesítményt is nagyon nehezen végzi, amit várnak tőle.

Nem gondolnak arra, hogy nem a bankban, hanem bennük van a hiba. Így hanyatlik még tovább a hatalom, amely a kezükben van, egyszerűen azért, mert nem mernek a nemzetgazdaság feladataiból annyit vállalni, mint amennyit vállaltak régen.

Előttünk van az a néhány adat, amelyet az eltelt évből eddig láttunk, egynéhány kezünkbe került új mérlegen keresztül. Ebből a néhány példából megállapíthattuk, hogy elveszett év volt ez a bankokra nézve is, amit a bankoknak kell ellátniok.

A stagnáló bank nem igazi bank,
de ez nem jelent egyebet, csak annak a tehetségnek a stagnálását, amely a bankokban festet ölt.

Ethallgatott bennük a közösségi érzés, nem nyilatkozik meg a teremtő fantázia, mind teljesebb joggal hangzik el velük szemben az a szemrehányás, hogy csak a többi termelési ágak terhére állanak fenn, ami pedig önmagában képtelenség

A bankok hanyatló periódusukat élik és nemcsak passzív módon részesei, hanem felidézői is annak a hanyatlásnak, amely a gazdasági életet világszerte jellemzi.

Az

»Erdélyi Élet« uccai kolportázsát mindenütt beszüntettük — Lapunk kizárólag előfizetés — a kiadóhivatal vagy az a kvizitőrök útján kapható.

Hölgyeim és uraim,

— heti hireinket közöljük

— Radu Kornél dr. Aradváros interimár bizottságának elnöke, aki eddigi buzgó tevékenységével méltán kiérdemelte a lakosság szimpatiaját és bizalmát, ezton ismét felhívja további adakozásra a közönséget, mely öszszeg kizárólag a munkanélküli inségesek felsegélyezésére szolgál. Kéri elsősorban a jó-móduak ismételt segítségét, de kéri a szegényebbek kisebb adományait is, mert minden banira szükség van ahhoz, hogy a segítés munkájában minél nagyobb eredményeket ér-hessen el. Az Erdélyi Élet utján újra felhívja

Arad minden polgárának figyelmét a nemes célt szolgáló gyűjtési akcióra és kéri, ne legyen közömbös és elfásult az-zal a munkával szemben, melytől sok ezer lélek sorsa függ. Ezer és ezer embertársunk dolgoznék örömmel és becsü-llettel azért, hogy a maga és családja létéről gondoskodni tudjon, a súlyos gazdasági helyzet miatt azonban a legke-servesebb kálváriát járják. Ezer, és ezer gyermekhez nagyon mostoha az élet! Mennyi van közöttük, aki még csak meleg ételt sem ehetik soha, mert nincs étele és nincs meleg tűz-helye. Hány olyan gyermek van, aki fáradt, mosolytalan gyermekszemével nem nézheti ablak mögül a tél havát, mert nincsen ablaka, akinek nincs hová hazamenni, mert nincsen otthona. Ezeknek az életéért, sorsáért siessen segí-teni minden ember ugy ahogy tud és amivel tud. Minden harcon, minden érdeken és minden számításon felül ma csak egy célnak van helye: segíteni mindenkin, aki önhi-báján kívül nyomorog, hogy ne legyen közöttük éhes, ron-gyos, kétségbeesett ember és ne legyen egyetlen éhező, ru-hátlan, otthon nélküli gyermek sem. Aki szükséget lát, érez-hesse maga mellett jobbsorsban élő embertársa segítőkezét és így legyen ereje, hite, türelme kívárni a jobb napokat, a jobb jövőt. Ennek a jobb jövőnek az eljövételéhez minden ember komoly kötelességérzete és közös áldozatos munkája szükséges.

— *Más.* Kétségtelen, hogy nehéz idöket élünk s köny-nyelműség volna lekicsinyelni vagy takargatni a bajokat, melyek újabb küzdelmek elé állítanak bennünket. Ebben a küzdelemben a gyűlölködés és pártszenvedély csak megron-tásunkra szolgálna, kockára téve mindazt, amit a háboru óta keserves építő munkában, az ország életképességének

**IZLÉSES, OLCSÓ NYOMTATVÁNYOK
és RUGGYANTA-BÉLYEGZŐK**

LOVROV & Co. NYOMDÁBAN

készülnek Aradon, a városházával szemben

igazolására, erkölcsi hitelének gyarapítására véres verejtékkel megszereltünk. A sikert egyedül az ország erőinek szilárd egysége biztosíthatja, amiben úgy Jorga kormányának, mint a társadalomnak közös kötelezettségei vannak. Egy ország értelmiségének fokmérője, hogy a közös bajt közösen tudja elviselni. A politikában lehetnek elvi harcok és különbségek, de az élet sorsdöntő kérdéseiben a sikert csak a vállvetett erő közös munkája és áldozatkészsége biztosíthatja.

— *Más.* Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezetének végkiárusítására felhívjuk olvasóink szíves figyelmét. A végkiárusítás tartama alatt ugyanis módjában lesz a butort igénylő közönségnek végkiárusítási árban beszerezni, a legjobb és legmodernebb kivitelű butorberendezési tárgyakat. Mielőtt tehát bárki is beszerezné butorszükségletét, ajánlatos, hogy megnézze a Szövetkezet hatalmas raktáranyagát, ahol izlésre, árra és megbízhatóságra nézve a legelőnyösebben kielégítheti vételszándékát.

— *Más.* Most, hogy az adókivetés előtt külföldre „menekült” tőkék bevallásáról szóló utasítás is megjelent, a közvélemény nevében mélyen felsóhajtunk: na végre! Bevalljuk, azonban, hogy ezzel a csodálatosan szelíd, eolhárfa módjára halk rendelettel a keményebben, drasztikusabban megszanált társadalom egyáltalán nincs megelégedve. Mert ez a társadalom így gondolkozik: vagy van a külföldre szöktetett hatalmas összegekre, a megrendült államháztartásnak szüksége, legalább annyira, mint százezrek csekély, de az életfenntartáshoz fontos leiekre, vagy nincs. Azt, hogy nincs, nem meri állítani senki. Ha pedig van rájuk szükség, az ország legvitalisabb szempontjából nagyon is nagy szükség, akkor miért nem követeli be őket az állam minden rokkoló finomkodás, minden pardon nélkül. Akár románé, akár magyaré, akár zsidóé a külföldre ugratott összeg. A lei frontszökevényei nagyon is tudatosan, nagyon is önös érdekből akkor és ezért helyezték el tőkéiket idegen valutában, amikor és mert a leit veszedelemben látták. Ők az ország mentése helyett a maguk mentésére gondolnak egyedül, a közérdek tudatos és súlyos veszélyeztetésével. Ezekután pedig a dolgozó, becsületes, vergődő társadalmat sújtani, őket pedig dédelgetni, ez lehet kapitalista mentalitás, de nem országos és szociális igazság.

— *Más.* Beján Romulus dr. közigazgatási vezérfelügyelőnek valami igaza van, amikor megbotránkozik a régi rezsim gyilkos — de sohasem öngyilkos — gazdálkodásának láttára. Mi annak idején a felfedezett hibákat lapáttal hany-

— Minden cikkért írója felel. Az „Erdélyi Élet” hasábjain helyet talál minden közérdekű esemény. Belső és külső munkatársaink mindenről az igazat és csak az igazat írják. — Nem igazat írni nem szabad.

tuk a torony alá, — persze anélkül, hogy egyetlen tanács-
tag is figyelemre érdemesítette volna. A panaszokat elhan-
tolták a korszó előtti fasorban. Ezek a Luțai-sirok, elébük pa-
dokat helyezett el a város, amelyeken zokogni lehet. Ezek a
Luțai-lócák.

— *Más.* Az egymúlt héten a háborgó gazdasági hullá-
mok Hartmann Kálmán ékszerész üzletét borították fel, me-
lyet az ismert általánosan tisztelt és becsült tulajdonos né-
hány évvel ezelőtt Igaz Sándortól vett át. Szorgalmasan, pél-
dás kereskedői gondossággal építette fel a hanyatló üzletet
olyannyira, hogy az utóbbi időben már gazdag és izléses
áruraktárral állt a közönség rendelkezésére. A bekövetkezett
válsággal heroikusan küzdött az utolsó pillanatig a jobb sors-
ra érdemes kereskedő, míg végül is feladni kényszerült a
hiábavaló küzdelmet és bejelentette a megértő és belátó hi-
telezőknek a fizetéseképtelenséget. Valószínű, hogy minden
irányban sikerül az egyezséget nyélbeütni, hogy friss erővel
elfoglalhassa ismét méltó helyét a kereskedő társadalomban
a kétségkívül becsületes, jóhiszemű Hartmann Kálmán.

— *Más.* Az aradi Select mozgó a napokban mutatta be
a „Redl ezredes árulása” című grandiózus kémdrámát. Ke-
vesen tudják azonban, hogy a tragikus sorsu ezredes adju-
tánsa, Jakab ulánus főhadnagy, az aradi vár börtönében volt
elzárva a háború alatt. Annak idején Berzován János pénz-
ügyi tanácsos volt a börtönparancsnok segédtisztje és Fleis-
sig Sándor gyáros az élelmezési tisztje.

— *Más.* A kolozsvári mentők rövidesen megrendezik a
harmadik sorsjátékukat. A közönség körében máris nagy ér-
deklődés mutatkozik az újabb akció iránt, melynek aradi sikere
kétségtelenül Eckstein Tivadar főbizományos nevéhez fűződik.

— *Más.* Aradváros közönsége ezúton is hálás köszö-
net mond az interimár bizottságnak abból az alkalomból,
hogy leszállította a szódavíz és a kéményseprési díjakat.
Részvéltáogatások mellőzését kérik az érdekeltek.

— Hölgyeim és uraim... hireink közlését befejeztük.
Speaker.

— Pénzfelvételekre nyugta ellenében csak fényképes
igazolvánnyal rendelkező kiadóhivatali megbizottaink van-
nak feljogosítva.

Bevásárlás előtt tekintse meg

Szántó és Komlós

ruhanagyáruház szenzációs ki-
rakatait. — Mélyen leszállított
árak. Mérték utáni rendelések
gyorsan, pontosan és megbizha-
tóan eszközölnetnek. Szenzációs
nagy raktár iskolaöltönyökben.

ARAD, Színházépület.

„Fortuna“

Butorüzlet Aradon

volt Boros Béni-tér 41. (Mezőgazdák
székházában). Legolcsóbban be-
szerezhető háló, ebédlő, konyha és
egyéb lakásberendezések legjobb ki-
vitelben, előnyös fizetési feltételek
mellett is. o—o o—o o—o o—o

P A L A D I C S I.

Színház és Film Élet

Intimitások a legendás Hollywood életéből

Írta: *Umberto Colombini*

Az Erdélyi Élet folytatásos közleménye

(Folytatás)

Dolorest meghatja Don Jaime hűséges szerelme. De kinek volna ereje lemondani a hollywoodi műtermek mesterséges fényéről, ha már egyszer hozzászokott a szemé? Don Jaime remélni kezd, de Dolores hamarosan véget vet a reménységnek. Bucus nélkül elhagyja férjét, visszautazik Amerikába.

A párizsi lapok dicsőítik Dolores „ragaszkodását a művészetéhez”. Don Jaime úgy éri a csapás, mintha taglóval fejbévágták volna.

Ő is elhagyja Párizst. Berlinből még egyszer ír a feleségének. Azután megbetegszik. Az orvosok megállapítják a diagnózist: általános vérmérgezés. Van-e remény, hogy életben maradhat? Aligha.

Természetesen feleségével is közölni kell a szomorú hírt és miközben a beteg asztalán halomra gyűlnek Dolores táviratai, amelyekben kétségbeesetten „könyörög” férjének, hogy ne hagyja el, ne haljon meg, hiszen ő, Dolores, vissza fog térni hozzá hűséges szerelemmel. Don Jaime szenvedései véget érnek. De boldogan hal meg, arról álmódozva, hogy Dolores most már örökre az övé.

Harminchároméves volt. Hogy megsíratta Dolores!

Dolores! Hollywood csillaga. Milyen kár, hogy az embernek mindig az az érzése, mintha egy filmprimadonnának még legőszintébb könnyei is csupán glicerinkönnyek lennének...

Az arc és az álarc

Hollywood a munka városa. De a megállás nélküli robot nem csufítja el mosolygós arcukat, Hollywood semmiben sem hasonlít Európa és Amerika füstös gyárvárosaihoz, csupa nap-
„sugár, fény és tisztaság. Olyan, mint valami új játékszer, amely most került ki a skatulyából.

Hiszen új is valójában, — mert mi volt még alig husz esztendő előtt? Fölszántatlan ugar. És ma? A legmerészebb álmok hazája.

Nyáron kárpótolják magukat Hollywood bálványai az egész esztendei szigorú életmódért. Kövessük őket, amint hajnaltájban hazavetődnek Beverly Hillsbe.

Mit látunk? Váratlanul kivilágosodik az egyik villa kertje. Az inas a kapuhoz szalad, ahol meglehetősen fiatalos külsejű, rosszul öltözött ember álldogál biciklijéhez támaszkodva és vár, hogy beengedjék.

Mi ez? A kivilágított ház Chaplin villája. Valami baj történt talán? Rossz hírt hoz a biciklista? Ó, dehogy, hiszen a kapu előtt maga a házigazda áll.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Handwritten signature

(Paramount)

Hogy-hogy? Chaplin? Valóban ő az, közönséges biciklis-tának öltözve, hogy föl ne ismerjék.

Chaplin számos bogarai közé tartozik az is, hogy szeret álruhába öltözni. Hiszen, ha az utcára lép és megismerik, egész tömeg csődül köréje és ő ki nem állhatja a bámészkodókat

„Chaplin, a filmszínész, az egész világé, de én szabad óráimban csupán Chaplin, a magánember akarok lenni“, mondta egyszer egy újságírónak, aki megkérdezte tőle, miért kedveli az álruhát.

Most Los Angelesben volt, ahová oda-vissza husz kilométer az ut, ezért szállt biciklire.

Az a legnagyobb szenvedélye, hogy a néptelen tömeg közé vegyül, megfigyeli a sűrű munkásembereket és a renyhe naplopókat, tanulmányozza a legérdekesebb embertípust, az örök elégedetleneket, szóba elegyedik velük, meghallgatja őket, kifürkészi titkos gondolataikat.

Sokszor látták már Chaplint Los Angelesben álruhában barangolni.

Ilyenkor rossz sapkáját mélyen a szemére huzza, kézelői tiz centiméterrel hosszabbak, mint kopott ruhájának ujjá, nyakendőcsokra félrecsuszik, félig kialudt szivarcsutka füstölög a szája szegletében és ha leszáll biciklijéről, görnyedten jár, hanyag testtartással. Ki ismerne rá, aki először látja az utcán, távol a filmgyárak körzetétől?

Hol itt, hol ott csatlakozik egy-egy csoporthoz. Tökéletesen játsza szerepét. Munkásnak nézik, ugyanolyannak, mint akik

környezik / Central University Library Cluj

Azután elmegy, miután meghallgatta a többiek nézetét, megfigyelte arcjátékukat, mozdulataikat és bizonyára tanult is tőlük olyasmit, amit legközelebbi filmjében fel fog használni. Mert Chaplin, akárcsak annakidején a szegény és korán elhunyt Lon Chaney, a gondolkodó és önmagukkal mindig elégedetlen művészek közé tartozik. Sohasem nyugszik meg azzal, amit már elért, mindig újat keres és művészetében örök emberit akar adni.

Kevés filmszillag marad Hollywoodban nyáron is, ha nem dolgozik. Ez a kevés azt se tudja, mit találjon ki, hogy elűzze a forró napok unalmát.

Colleen Moore ilyenkor reggeltől-estig a lakását rendezgeti. Ezt a „nyári nagytakarítást“ minden évben megismétli és olyan lelkiismeretesen csinálja, hogy ki sem mozdul az uccára, amíg be nem fejezte.

Az év többi hónapjaiban nem ér rá háztartásával foglalkozni, így aztán csak nyáron jut hozzá, hogy felszerelje a modern kényelemnek mindazokkal az új vívmányaival, amelyeket Amerika vagónszámra termel.

Van még egy filmdiva, aki nyáron sem hagyja el Hollywoodot: ez Greta Garbo. Mióta villát vásárolt Beverly Hillsben, Palm Beachbe sem igen utazik, pedig ott horgonyoz gyönyörű fehér jachtja, amelyen szép kirándulásokat tehet nyílt tengeren.

Greta Garbo számára újság még az, hogy „háziasszony“ lehet. Az első időben, amikor filmezni kezdett, szállodában és bérházakban lakott.

(Folytatjuk).

Vicc-ország és lakói

Ma, amikor a bajok, a gondok annyira igénybe veszik az ember lelkét, agyát, idegeit, marad-e még egy kis hely, egy párnyi üdítő oázis a nevetetés, a viccelődés számára? Hála Istennek, marad. A vicc szelleme az egyetlen Muzsa, amely még a fegyverek ropogása között sem hallgat el. És a vicc olyan, mint az árucikk: hol ennek, hol amannak a válfájának van divatja, konjunkturája.

Egy arisztokrata az „ahisztokrata“ viccekről

Ma az úgynevezett arisztokrata-viccek a divatosak. Kávéházakban, színházakban, klubokban és fűszereseknél minduntalan azzal traktálnak, hogy: — Hallottad, kérlek, amikor a „ghóf Ahisztid? . . .“ Hát persze, hogy hallottad! De vajjon hallották-e ezeket az arisztokrata vicceket maguk az arisztokraták és ha hallották, mit szólnak hozzá?

Egy ismert aradi urhoz fordultunk felvilágosításért, aki tréfáiról, szellemes mondásairól és örökös jókedélyéről legismertebb ebben az exkluzív világban.

— Igen, ismerem az arisztokrata vicceket — mondotta. — Egyet-kettőt már hallottam, de amit itt megjegyezni kívánok, az a következő: Nálunk nincs arisztokrácia. Ha tehát léteznek arisztokrata viccek, azok nem reánk vonatkoznak. Távol áll tőlem, hogy ezt a kérdést közjogi vita terére vigyem. Általában csak azt mondhatom, hogy kifogásolom az arisztokrata-vicc elnevezést, de ha hallunk néha ilyent, magunk mulatunk rajta a legjobban, persze csak akkor ha az a vicc valóban szellemes és öttetes. Ezeknek az élceknek azonban egy része nem is új, csak egyszerűen most az arisztokratákra alkalmazzák, másik része pedig szellemtelen és erőltetett. Hogy pedig mostanában mégis olyan nagy számban szaporodtak el az „arisztokrata viccek“, ez csak azt bizonyítja, hogy ennek a társadalmi osztálynak még ma is nagy szerepe van az életben.

Egy angol ur a skót viccekről

Az arisztokrata viccek divatját közvetlenül megelőzi a skót viccek nagy virágzása. Hónapokon keresztül skót viccek nyomán fakadó kacagástól volt hangos a világ. Több skót vicc forgott szájon, mint amennyit magának a hegyes-völgyes Skóciának a lakói ismertek. De, mert a skót viccek uralma még ma is küzd az utóddal, felkerestük egy angol vállalat aradi megbízottját, aki véletlenül törzsgyökeres skót, hogy mondja el véleményét.

— Valóban a skótok nagyon zsugoriak — kezdte, — alapján véve azonban nagyon kedves emberek, csak nehéz kiis-

merni őket, mert zárkóztak. Rendkívül takarékosak földjük nagyon szegény és minden garast a fogukhoz kell verni, mielőtt kiadják. De ha valaki szívükhöz férközik, megismerheti jószágukat, nemes lelküket. Pénzt ugyan akkor sem adnak szivesen, inkább csekk útján gyakorolják a jótékonyt, mert nem olyan fájdalmas. Ha csekkel fizetnek, nem látják a kiadott pénzt. A róluk szóló vicceknek mi örülünk a legjobban, ezeket javarészt magunk csináljuk és elárasztjuk velük az egész világot. Ez kitűnő propaganda, mert mindenki kíváncsi lesz az eredeti aberdeeni skótokra, így megnövekszik az idegenforgalom. A skót vicceken tehát csak keresnek a derék aberdeeneiek.

Államosították a közgazdasági vicceket! mondja egy gyárigazgató

Abban az időben, amikor még virágzott a gazdasági élet és konjunkturája volt a spekulációnak, nagy keletjük volt a gazdasági élettől kapcsolatos vicceknek. Híjával ma sem vagyunk ennek az „árunak”, amint azt a közgazdasági élet egyik vezetőjének alanti kedves nyilatkozata igazolja:

— Közgazdasági vicc? Ki csinálná? A tözde, ahol máskor az ilyenfajta humornak a forrása van, mai élettelenségében még magagunyoló maliciára, torzítóképekre, görbetükör-ötletre sem képes. A közgazdasági élet tréfacsinálóinak arcán megfagyott a fintor („befagyott” hitelek — „befagyott” viccek) és ha az arisztokrata viccek nem élénkítenék néha a közéleti sivárságot, teljes humor nélkül mulnának bajos napjaink. A közgazdasági vicceket kisajátította a kormányzat. Kisajátította, forszirozza, csinálja — a közgazdasági élet nélkül és természetrajza ellenére — s amíg a közgazdasági vicc ily módon államosítva van, a termeléstől ne várjunk humort!

A politikai humornak igen jótékony a hatása

Hogyan állunk ezek után a politikai viccekkel? A régi, híres politikai adomázók kora lejárt, amint ezt elpanaszolta előtűnk kedves, örökké vidám és szellemes közbeszólásairól jólismert politikusunk:

— Régen az volt a helyzet, — mondotta — hogy a politikusok egyenesen szemrehányást tettek a humoristáknak, ha elhanyagolták őket. Ma az emberek megharagszanak és megbotráncognak, ha viccek középpontjává vagy szereplőjévé teszik őket. Volt olyan képviselőtársam is, aki egyenesen becsületsértést pert indított például egy róla készült karikatúra miatt. Pedig a politikai humornak igen jótékony hatása van. A parlamentben izzó hangulatokat tud egy csapásra lecsillapítani egy élces közbeszólás, a közönség felé pedig a viccek finom csomagjában lehet sok súlyos és nehéz kérdést,

mint keserű pirulát, lenyeletni. De sajnos, a régi politikai adomázók kora lassan teljesen eltűnik. Ha szerénytelen akarnék lenni, azt mondhatnám, hogy politikai humoristák közül nagyon kevesen — maradtam.

Egy hitközségi előljáró a zsidó viccekről

A zsidó viccek is ahhoz a műfajhoz tartoznak, amelyek általában mindig virágzanak. Az ilyen zsánerű viccek lélatkának ügyében az izraelita hitközség egyik vezetőjéhez fordultunk és a következő választ kaptuk:

— A humor az ember szellemi életének egyik pólusa is benne van az embernek egyik módja megítélni a dolgokat és az embereket. Ami a zsidó vicceket illeti, tulajdonképeni avatatlanságom mellett is annak többféle fajtát tudom megkülönböztetni. Az egyik kiindulva abból a feltevésből, hogy a zsidó okos, ötletes és leleményes, zsidóval mondatja el véleményét, bírálatát emberekről és dolgokról valamely adoma

analogiájával. A másik, amely nem jóakaratu forrásból ered, a zsidóknak vélt vagy létező furcsaságait, rossz tulajdonságait pécézi ki. A harmadik a finom zsidó önguny aminek talán egy kis jó hatása is van. De van még egy negyedik fajtája is, amikor a zsidó humorista vagy előadó azt hiszi, hogy az egész publikum antiszemitákból áll és azok kedvéért ócsárolja a zsidót, akiknek tetszését óhajtja megnyerni. A humor géniusza mindenesetre elismeri, hogy a zsidókkal érdemes foglalkozni, de azt is, hogy raktárának jelentős részét a zsidóknak köszönheti.

No és mit mond Móricka?

No és végül, ugyebár hallották azt, hogy a kis Móricka hazajön az iskolából... Hát persze hogy hallották! De bizonyára nem hallották e viccek hőségnek, egy élő Mórickának a véleményét e tréfákról. Mi megkérdeztünk egy ilyen kis Mórickát.

Legnagyobb meglepetésünkre azonban ez a kis valóságos Móricka kijelentette, hogy nem ismeri a Móricka-vicceket.

— Ha ugyanis nálunk — magyarázta — valami viccet akarnak elmesélni a felnőttek, engem mindig kiküldenek egy pohar vízért...

Legjobb tűzifa legolcsóbb árban

Aufricht fatelepen

Tel. 69. Cal
Victoriei 12.

Mosolyország

— **Miért tülekednek mostanság oly sokan a megüresedett miniszteri tárcák után?**

Kohnné és Grönné a gyerekekról beszélgetnek.

— A Mörickából tanárt akarok csinálni — mondja Kohnné.

— Hát van hozzá tehetsége? — kérdi Grönné.

— Az nincs, — feleli Kohnné — de borzasztóan szereti a hosszú szünidőket.

.....

— **Hogy van az, hogy azok, akik a jövedelem csökkentő rendeleteket csinálják, saját jövedelmeikről egyáltalán nem hajlandók lemondani?**

Egy rabi igen erkölcstelen életet élt és a hivek szemrehányóan mondták neki:

— Te vagy hivatva, rabi, megmutatni nekünk az erkölcset utjait és te mégis erkölcstelen életet élsz.

A rabi megsimogatta a szakállát, sunyin hunyorgatott és így szólt:

— Az utkereszteződéseknél mindig van egy tábla, de az nem megy, hanem csak mutatja a helyes utat.

.....

BCU Central University Library Cluj
— **Minek a parlament, és minek Jorga, ha Argetoianu a maga útján akar menni?**

Kohn beszáll egy vasuti fülkébe, ahol elfoglalja a még egyetlen üres helyet. Az utasok csomagjait egymás fölé hajigálja és szép rendben elhelyezi a saját csomagjait. Az ablakot kinyitja, a szellőztetőt becsukja, a meleget hidegre állítja, aztán, dacára, hogy nemdohányzó szakaszban ül, kivesz egy szivart, rágyújt és vigan füstölve, így szól:

— Ja, ja, ugy van az, hölgyeim és uraim, hogy ahol sokan vannak együtt, mindenkinek nem lehet eleget tenni.

.....

— **Mit jelent az, hogy az államadósságok egy részét a következő nemzedékre kell áthárítani?**

Az öreg Kohn azt mondja a fiának:

— Édes fiam, te már huszonegy éves vagy, nekem pedig egyre rosszabbul megy, könnyithetnél néha a terheimen.

— Rendben van, papa, de mondd meg, hogyan könnyítsek?

— Például megfizethetnéd a három utolsó részletet, amivel még a gyerekkocsid után tartozom.

.....

— **Van-e még manapság valami értelme a hitelüzletnek?**

Kohn megint bevásárol a nagykereskedőnél és egy háromhónapos váltót ad. Mikor aztán az üzlet kész, így szól:

— Megszoktam, hogyha vásárolok, kapok a cégektől valami ráadást. Magától sose kaptam. Nem gondolja, hogy maga is adhatna valamit?

— Igaza van, — szól a nagykereskedő — itt van a ráadás.

Ezzel elővesz egy tucat zsebkendőt és átnyújtja neki Kohn megnézi a zsebkendőket és így szól:

— Ez nem valami nagy ráadás.

— Na jó, — szól a kereskedő — lássa, hogy nekem van szivem, nem a zsebkendőket adom, hanem itt van a váltója, amit ma vásárolt, azt ne fizesse meg.

— Tudja mit, — vágja rá Kohn — adja csak inkább a zsebkendőket.

.....

— **Mi lehet az oka annak, hogy a leszerelést hónapról-hónapra halasztják?**

Kohn elmegy egy orvoshoz, mert állandóan fáj a gyomra. Az orvos alaposan megvizsgálja, aztán így szól:

— Uram, ezzel a betegséggel száz évig is élélhet.

Kohn gondolkozik egy darabig, aztán azt mondja:

— Szóval akkor nem tanácsos meggyógyulni ...

.....

— **Miért nem számíthat egy kormány sem népszerűsége?**

Egy ur valamiféle üzletet köt és váltóval akar fizetni.

— Kérem, — mondják neki — legyen szíves és ezt a váltót zsiráltassa valamelyik barátjával.

— Jaj, az lehetetlen, kérem, nekem nincs barátom.

— Nincs barátja? Hát az hogy lehet?

— Ugy, kérem, hogy én végrehajtó vagyok.

.....

— **Miért nem lenne nagy láz, ha bizonyos közüzemeket Temesváron megszüntetnének?**

Egy ur észreveszi, hogy egy nagyobbacska gyerek halad át az uttesten, miközben elbáméskodik úgy, hogy a gondjaira bizott kisebbik gyereket majdnem elgázolja a villamos.

Haragosan rászól:

— Látod, most majdnem elgázolta a villamos az öcsédet.

A gyerek vállat von:

— Nem baj, ikrek. Van odahaza még egy egészen ilyen...

.....

— **Mi lehet az oka annak, hogy a liberálisok még mindig nem mentek ellenzékbe?**

A tanító becsületességre, tisztességre inti a gyerekeket és azt mondja, hogy csak a becsületes és jó emberek kerülnek a menyországba

— Na, gyerekek, — teszi fel aztán a kérdést — ki akar közületek a menyországba jutni?

A kérdésre az egész osztály feláll, csak Móricka marad ülve.

— Mi az, Mórica, — kérdezi a tanító esodálkozva — hát te nem akarsz a menyországba jutni?

De igen, — feleli Mórica — csakhogy én még ráérek.

.....

— **Hogy van az, hogy a liberális párt minden további sérelem dacára is tovább támogatja kívülről a kormányt?**

Kohn és Grün találkoznak az utcán.

— Hallottam, — mondja Grün — hogy a Schwarz tegnap a kávéházban háromszor felpofozott. Igaz e?

— Igaz — feleli Kohn.

— Hát én ezt nem értem. Hiszen te mindig azzal szoktál dicsekedni, hogy nyomorékká vernéd azt, aki téged megpofozna.

— Te chammer, — válaszol mérgesen Kohn — hát egyszer pofozott meg engem a Schwarz?

.....

— **Hogy van az, hogy a lapok mostanában alig foglalkoznak Titulescuval?**

Kohn beszáll egy vasuti kocsiba, ahol már benn ül egy katonatiszt és egy hölgy.

Kohn unzensírt kinyitja a táskáját. kiveszi belőle a jó fokhagymás libamellet és vidáman falatozik.

Persze, mire kész lesz, a kupéban irtózatos a büz.

A hölgy elővesz egy üveg kölnivizet, bespricceli magát, aztán átnyújtja a katonatisztnek, az is bespricceli magát, aztán a hölgy elteszi az üveget.

Erre megszólal Kohn:

— Na und ich? Die ganze Simche ist doch vom mir.

Ezt kevés ember mondhatja el magáról!

Akinek minden sikerül...

Németül beszélő énekes vigjáték...

Az aradi mozgószínházak legközelebbi slágerműsora. Főszerepben: Ralph Artur Roberts, Max Adalbert, Lucie Englisch, Johannes Reimann, Maria Elsner, Henry Bender.

Zongora órákat adok akadémiai módszerrel kezdőknek és haladóknak **S. Komlóssy**

A R A D, Strada V. Babeş No. 20. (volt Kiss Ernő-ucca)

AZ ARADVÁROSI MOZIK

ELŐZETES JELENTÉSE

Viktória és a huszárja

A filmnek ma már kétségtelenül megvannak az eszközei ahhoz, hogy a legnagyobb apparátussal dolgozó operettet is a színpaddal nemcsak vetekedő, de azt sokszor felül is szárnyaló gazdagságban és hatásban adja a közönségnek, nem csoda, hogy a világlágerek egymásután bevonulnak a filmhez, hogy ott folytassák diadalutjokat. Ábrahám Pál pesti zeneszerzőnek diadalmas operettje a „Viktória” is hangosfilm lett és így a legmeszszibb vidékeken is oly társulat és oly zenekar előadásában látható a remek operett, akárcsak a nyugati világvárosok kivételes és nehezen hozzáférhető színházaiban.

Ábrahám Pál operettjét, a Viktóriát, jól ismeri az aradi közönség, a filmen csak új címet kapott, de tartalma megmaradt és zenéje is. Természetesen az orosz és kínai környezet változatos és festői képe a filmen jobban érvényesül, mint a színpadon, mert a romantikus cselekmény nemcsak beszédben, hanem tényleges történésben bontakozik ki. Ebben legfőbb érdeme Richard Oswald rendezőnek van, aki ügyes kézzel fonta egybe a sokféle képet és nagy tökéletességgel állította be a zeneszámokat. A szereplőgárda is elsőrendű. Viktóriát Fiedel Schuster dekoratív kül-sővel és szép hanggal játsza. Az amerikai követ szerepe Michael Bohnen kezében van, míg Koltayt Petrovits Ivan személyesíti meg. Két magyar szereplője is van a filmnek: Verebes Ernő, aki a cigányt játsza nagyon kedvesen és Szőreghy Gyula, aki egy kozák szerepében válik ki. A kis kínai lányt Else Elster, a szobalányt Grete Theimer játsza. Ez az együttes minden mozilátogató tetszését meg fogja nyerni, annál is inkább, mert a Viktóriát Budapestén is nagy siker mellett mutatták be.

Boldog emberek (*Walzerparadies*)

A nagyhirű és viharos sikerű *Zwei Herzen* testvérfilmjeül óhajtották a szövegíró, rendező és a művészek a *Boldog emberek* című filmet és mondjuk is meg mindjárt, hogy a törekvés teljesen sikerült. Pazar bőségben csengenek és zengenek a melódiák, az operett könnyed levegője suhan a táncoló és bobókás

Jön!

Jön!

A kárhozat utja

**Fehér halál Newyork, Sanghai,
Honolulu ópium barlangjaiban**

Janet Gaynor, Charles Farrel

Jön:

Jön!

párok felett, apró bánatok mellett a főszereplők nagy szerelmi összeütközése, minden azonban a fel-felcsapó vidámságba olvadóan, humor- és komikum váltakozva adagoltan, mindez élvezetessé és fölöttébb kedvesebbé teszi a bécsi témájú darabot.

A Zwei Herzen im Dreivierteltakt mintájára készült a bájos bécsi operett. Granichstaden Bruno csengő, bongó, melódiái és a bohókás cselekmény gyönyörű összhangban olvadnak össze egy felejthetetlenül bájos élménnyé. Humoros jelenetek váltakoznak a szerelmi játék nagy összetűzéseivel, nagy nevetések apró bánatokkal.

A főszereplő, José Wedorn, egy leépitett, intelligens fiatal ember; aki nem tud álláshoz jutni nagyszerű hangja és kitünő megjelenése ellenére sem. Szerelmese Grete Theimer, egy kis énekesnő, akitől azonban eltávolodik, mert szenesleg nynek áll be és ez váratlan szerencséhez juttatja. A film meséje azt mutatja, hogyan találnak újra egymásra a szerelmesek változatos és különös bonyodalmak után. Csupa hangulat, csupa jókedv ez az operett, mely mindenképen méltó nagyszerű elődjére. Szereplői közül ki kell még emelnünk Charlotte Susat, Szőke Szakállt és Verebes Ernőt, akik nagyban elősegítik a darab nagy hatását. Verebesnek van egy tánca, amely különlegességszámba vehető.

Vihar egy pohár vízben

Felix Salten satirikus vigiátéka egy német kisváros polgármester választását mutatja be, mely felforgatja az egész várost és tűzbe hozza a lassuvérű kedélyeket. A bonyodalom kiinduló pontja egy kutya, illetőleg ennek a kutyának a gazdája, Hansi Niese, aki nem tudja fizetni a kutyaadót, miért is a kutyát a sintérnek akarják átadni. A kis ügyet egy rosszmájú újságíró fujja fel és guny tárgyává teszi a polgármester-jelöltet, akinek feleségét szereti. A

Jelentkezzen

az Aradi Iparosok
Hitelszövetkezte

Áruhitelosztályánál

melynek bevásárlási
könyvecskéivel

készpénzárón

vásárolhat 65 legelő-
kelőbb aradi cégnél

6 havi részletre

Jelentkezés naponta
9—12 és 3—6 óráig az
Aradi Iparosok Hitel-
szövetkezte Áruhitel-
osztályánál Weitzer- és
Batthány-uccák sarkán.

Beérkezett az olcsó fa Boros Jenő fatelepére

! volt Óvár-tér és Hajó-u. !
! sarok —o Telefon 591. !

Szaküzlet optikai és finom solingeni acél-
árúkból: beretvák, oilók stb.

K Ö S Z Ö R Ü L D E,
Orthopaed készülékek és műlábak készítése.

Tejnor Ferenc és Tsa
Optikus és késműves. Arad. Piața
Avram Iancu Szabadság-tér No. 21.

Ida kalapszalonn Boross Béni-tér 39 szám.
Olcsó kalapok, estélyi virágok és ipar-
művészeti dolgok. oo oo oo

SZÉNA, HERE, SZALMA

Boros Jenő

szénaüzletében, v. Óvár-tér
és Hajó-u. sarok. Tel. 591.

választás izgalmait, a kutyautyú humoros jelenetei és a szerelem kapcsolódik össze Felix Salten vigjátékában, Georg Jacoby szép rendezése mellett. Hansi Niesen kívül, Renata Müller és Herald Paulsen játszóak a főszerepeket. Pattogó párbeszéd, kitűnő tömegjelenetek kötik le a mozilátogató figyelmét és teszik állandóvá a kacagást.

A király parancsol

1756. Nagy Frigyes, porosz király kora és fényes udvara jelenik meg előttünk korhű díszletekben és jelmezekben. A világtörténelemnek egy olyan részletét mutatja be az UFA új hangosfilmje, amelyet eddig ritkán láthattunk a moziban. Brühl gróf, a szász miniszterelnök álarcosbáljára elevenedik meg, amikor elsőtétül a mozi és felgyulnak a vásznon az ünnepély gyertyái. Szép asszonyok, délceg gavallérok töltik meg a termet, selyem és bársony suhogása hallatszik. Elrejtett zenekar négyesre hívja a párokat. Közben azonban a házigazda más fajta „négyesre vonul vissza dolgozószobájába az osztrák, francia és orosz követekkel. Összeesküvés készül Nagy Frigyes ellen. A dévaj tánc és szilaj kártyajáték ezt leplezi.

A porosz király pedig eközben filozofál potsdami kastélyában és flotázik, miközben körülötte szerelmi csaták folynak és viszonyok szövődnek. Végül a király parancsol és rendet teremt. Nagy Frigyes alakját klasszikus élethűséggel ábrázolja Otto Gebühr, aki a királyi szó ünnepélyességét hatalmas erővel érzékelteti. A királynőt Renate Müller édes bájjal személyesíti meg, ellenállhatatlanul vonzóan. A Rengeteg szereplő közül meg kell említenünk még Hans Rehmannt, Walter Janssent és Raoul Aslant. A rendezés a UFA elsőrendű mesterének, Gusztáv Ucickynak kezében van, aki remekművet alkot ebből a különleges szépségű témából.

— **Kevesebbet keres** ma már az ország munkából élő népe, mint amennyiből békében a legszerényebb és legalsóbb népréteg meg tudott élni. Az országos takarékosági láznak sikerült elérni, hogy a fizetések, a keresetek mindenütt 40—50 százalékkal a békebeli keresetek színvonalára alá süllyedtek. Mivel pedig ilyen keresetek mellett a közterhek a különböző közvetlen és közvetett adókból a közszolgáltatásokig mindenütt növekedtek, szinte megfellejtetlen rejtélyé kezd válni, hogy a kiskeresetekből élő népmilliók miből és hogyan élnek és mit fogyasztanak. Az egész világ gazdasági közvéleménye egyetért abban, hogy a világ-gazdaság összes bajainak kútforrása a fogyasztás válsága. A háború óta 40 százalékkal csökkent keresetekből természetesen kevesebbet vásárolhat az ország lakossága. Ezzel a megmásíthatatlan alapigazsággal ellejtettek számolni a háború utáni idők szerencsés kalkulátorai, a négyszáz százalékkal drágító különböző kartekek, akik a harisnyától az ágyhuzatig, a gyermekkelengyétől a legegyszerűbb férfi ruhaszövetig mindennemű textilárut a békebeli árak három-négyszeresére drágították. Amíg ezen nem segítenek, gyógyulás nehezen remélhető!

Szép kabátot viselni kellemes tudat!

Érezze magát Ön
is kellemesen!

Central University Library Cluj

Női és férfi-ruha- és
kabát-szövetek, sely-
mek, bársonyok fla-
nellek, fehér-árak a

„Goldhaus”-ban

Temesvár : Belváros. Erdő-ucca 5.

Arad : volt József Főherceg-ut 11.

az árak olcsók — minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

DIVATÁRUHÁZA

Arad, Strada Bratianu (Weitzer János-uca) No. 2.

Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátkutnik, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. — A hölgy és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye!

!	Kombine= Hálóing=		!
	modern kivitel, — olcsó ár.	RUTTKAY & BOTYE CÉG ARAD	

Aradi bel- és külvárosi magánházak - bérházak adásvétele ügyében forduljon bizalommal a Petrán ügynökséghez. Arad, Piața Ávram Iancu (Szabadság-tér 16)

Bélyegzőket olcsón, jól és azonnal készít **Stampa**
bélyegzőgyár Arad, a főpostával szemben

Színházi, estélyi ruhákat tisztít, vegyileg tisztít

KNAPP gőz- és villanyerőre berendezett vállalata
volt Weitzer-uca 11. volt Magyar-uca 10.

Muzsaynál

színházzal szemben

Öltöny, télikabát

Trench-coat

Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény! Mielőbb bárhol vásárol, keressen fel. Mercur iparos bevásárlási könyvre 6 havi hitel.

Mindennemű

fűszer- és csemegeárúk
legjobb minőségben, legolcsóbban

ÉLES

fűszer- és csemegeüzletében

**MINDEN HÁZNÁL
LEGYEN**

HA NINCS.-AKKOR VEGYEN!

Vásárolja meg azt a csövet,
amelyre szüksége van, mert
egyenkénti vásárlás esetén is

rádióamatőrök 50% rabatott

élveznek. Minden szaküzlet-
ben kapható. Gyári lerakat
és VEZÉRKÉPVISELET:

Hirschmann Károly

A R A D, STRADA GHEORGHE LÁZÁR No. 17.